SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL JERSEY CITY and NEW YORK., SATURDAY, FEBRUARY 11, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го ЛЮТОГО 1989 Ч. 27. РІК XCVI

ВІДКЛИК І. ДЕМ'ЯНЮКА ВІДКЛАДЕНО

Джерзі Сиofficial, Н.Дж. — Як повідомляє родина Івана Дем'янюка, 2-го лютого ц.р. Верховний суд Ізраїля, вислухавши аргументацію адвоката Йорама Шефтеля, відклав відклик до 1-го листопада ц.р.

Це вже вдруге Верховний суд пішов на уступки обороні, первісно відклавши справу відклику до 4-го травня.

Відкладення зумовлене смертю адвоката Дова Ейтана на початку грудня 1988 року, який, буцімто, вискочив з вікна 15-го поверху бюрової будівлі в Єрусалимі. На похороні Ейтана колишній в'язень німецьких концтаборів обляв кислотою лице Й. Шефтеля, пошкодивши йому око. Поліція звільнила цього уцілілого, вазнавши його психічно хворим. Смерть Ейтана поліція визнала самогубством.

Родина І. Дем'янюка дальше збирає фонди на його оборону і шукає за адвокатом на місце Ейтана. Багато адвокатів, які обізнані із справою, відмовилися через страх після згаданих вгорі випадків.

Встановлено дати Конвенції УАКР і засідання Крайової Ради

Ню Йорк, Н.Й. (Р.Б.) — Встановлення дат в порозумінні з Крайовою Радою конвенції УАКРади і засідання Крайової Ради та ряд інших важливих справ були предметом нарад Екзекутиви, що відбулися тут в середу 11-го січня ц.р. у власній домівці в вечірніх годинах.

Чергова конвенція УАК Ради відбудеться в днях від 20-го до 22-го жовтня 1989 року у Філядельфії, в готелі Адамс Марк, а засідання Крайової Ради назначено на суботу, 4-го березня ц.р. Початок о год. 10-ій рано. Учсть членів Крайової Ради обов'язкова. Згідно із статутом членами Крайової Ради є представники членських організацій, які зголошують їх до Номінційної комісії в часі конвенції для їх проголошення за таким ключем: а) по двох представників від традиційних Українських Церков і по одному представникові від кожної з українських протестантських церковних громад і об'єднань крайового засягу, б) по двох представників від кожної крайової центральної організації та в) по одному преставникові від кожного відділу УАКРади. Члени Екзекутиви, Контрольної комісії і Товариського суду беруть участь тільки з дорадчим голосом.

В ході дальшої програми нарад присутні, делегати і учасники V Конгресу СКВУ обмінялися думками і своїми враженнями із конгресу. Стверджено позитиви, але теж й негативи. Найбільшим позитивом треба вважати участь в конгресі наших правозахисників, в особах М. Руденка, О. Мешко, Петра Рубана, о. Василя Романюка, Д. Шумука, Н. Світличної, Л. Плюща і С. Січко. Їх присутністю дуже різнився цей останній конгрес від поепердніх, бо на ньому була репрезентована не тільки діяспора, але й ціла Україна. До позитивів треба зарахувати ювілейний концерт, бенкет та величаву маніфестацію із екуменічнм Молебнем. Також участь представників уряду Канади, провінції Онтаріо і посадника міста Торонто спричинилися до успіху конгресу. Велика заслуга в цьому Програмової комісії підготови конгресу, що діяла під головуванням д-ра Б. Шебунчака.

Однак, не обійшлося без негативів. Крім деяких недотягнень при реєстрації, не конче з вини працівників Реєстраційної комісії, перевантаження доповідями, що відбувалися рівночасно в різних місцях і не давали можливості заінтересованим учасникам брати в них участь, найбільшим негативним явищем була процедура виборів і голосування нового проводу СКВУ, головно президента і його заступників у Секретаріяті і Президії. Тут предсідник конгресу, який діяв справно і давав собі раду в різних справах, у точці виборів не зумів чи не захотів діяти згідно зі статутом і допустив, щоби голосування відбулося безпосередньо після бенкету у бенкетовій залі, де крім делегатів, були присутні гості в числі понад 1,000 осіб. Голосування відбулося не за обов'язуючою 23-ою точкою статуту, яку не вдалося змінити, а яка каже, що треба голосувати 2/3 голосами на пленумі і врешті голосування відбулося без перевірки. Тому таку

(Закінчення на стор. 3)

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР Д-РА О. СУБТЕЛЬНОГО

Філядельфія, Па. — Тут в суботу, 18-го лютого ц.р., о год. 5-ій по полудні, в УОК-Центрі відбудеться авторський вечір д-ра Ореста Субтельного з нагоди появи його книжки „Історія України". В програмі вечора слово про автора вигологить д-р Мирослав Лабунька, професора ЛяСалл університету, опісля записи, дискусія та зустріч при перекусці. Вечір влаштовує 43-ій Відділ Союзу Українок Америки при співучасті Осередку праці Уладу Пластунів-Сеньйорів.

Український гокеїст причинився до рекордової суми пожертв

Олбані, Н.Й. — Цього року місто Коговз виграло 29-ті змагання пожертв на лікування мозкового паралічу, завдяки українському гокеїстові, Михайлові Крушельницькому, а радше його дружині Ареті з дому Ракочій. Вона, колишня мешканка цього містечка, передала на ліцитацію сорочку свого мужа, М. Крушельницького, який є відомим професійним гокеїстом, що грає тепер в дружині Лос Анджелес „Кінг" разом із іншим славним гокеїстом Вейном Ґрецьким. Оба вони, як також інші члени дружини, підписали сорочку і на ліцитації вона була продана за рекордову ціну 6,700 дол.

М. Крушельницький з чашею Стенлі в 1988 році.

Саме завдяки продажові цієї сорочки, з числом Михася 26, що була дарунком молодого українського подружжя, збірка на лікування мозкового паралічу осягнула суму 729,478 дол., далеко поза цю, яка була зібрана в минулому році.

Ця збірка є найстаршою того рода в ЗСА і її передають на телевізійній програмі.

ЗАКЛИК ДО РОСІЙСЬКОЇ ІНТЕЛІҐЕНЦІЇ

Як уже інформовано, у Вільнюсі, Литва, відбулася чергова нарада преставників національно-демократичних рухів поневолених в СССР народів, яка закінчилася 29-го січня 1989 року. Учасники цієї наради, між якими були представники Української Гельсінкської Спілки, звернулися з окремим закликом до російської інтеліґенції в національних питаннях, текст якого в українському перекладі подаємо нижче.

• • •

Панове!

В історії держави, яка об'єднала наші народи, наступив драматичний момент, коли нерівноправне співіснування націй поставило їх перед небезпекою цілковитого зникнення. Нам тяжко навести інший приклад про те, як за такий короткий період історії правлячий режим довів до стану руїни культуру багатьох народів. Нині Совєтський Союз залишається єдиною у світі імперією, де пляномірно нав'язано великодержавність і засоби асиміляції, де народи

(Закінчення на стор. 3)

В. Коротич розповідає про кремлівське „дворянство"

Москва. — Газета „Молодєж Молдавії", орган республіканського комсомолу, надрукувала недавно інформацію про вступ головного редкатора журналу „Огоньок" Віталія Коротича перед студентами вищої комсомольської школи. Це дуже багатомовний факт, що інформація про його виступ, який включав характеристику кремлівського „дворянства", включно з генеральним секретарем ЦК КПСС і головою Президії Верховної Ради СССР Міхаїлом Ґорбачовим і його родиною появилася тільки на далекій провінції, а не, наприклад, у ним редаґованому журналі.

В. Коротич говорив про матеріяльне забезпечення вищих партійних керівників — на тему яка, як пише кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Билл Келлер, по традиції колись вважалася заборненою і була дуже засекреченою.

Коли В. Коротич заявив слухачам, що М. Горбачов віддав до партійної каси ввесь гонорар за його книжку „Перестройка", який надійшов із закордону у твердій валюті, хтось на залі запитав: „Як виглядає з ваших слів, він грошей не бере, але його жінка Раїса одягається за останнім криком моди". Західні кореспонденти вже не раз підкреслювали, що дружина генсека все частіше й частіше стає предметом атаки спільноти, а зокрема молоді, тим більше, що жадна інша жінка високих партійних керівників не одягається в імпортований із закордону одяг, спроваджений з відомих одягових домів Парижу і Риму.

„Це дуже неповажне питання, — завважив В. Коротич. — Міхаїл Сергеєвіч отримує приличну заробітню платню у висоті 1,500 карнованців на місяць. Невже ж ви думаєте, що він не може собі позволити купити жінці новий, кращий одяг?".

Завваґа Коротича викликала серед молодих слухачів сміх, бо в СССР кожному відомо, каже Б. Келлер, що редактор „Огонька" вже не один раз рятував від саркастичних завваг керівників Політбюра і Центрального Комітету КПСС тим більше, що велика кількість західніх кореспондентів в Москві причинилась до того, що декому з них вдалося розкрити колись дуже приховані таємниці про приватне життя диктаторів комуно-московської імперії, які мають дослівно, все чого душа забажає, у противагу до пересічних громадян, які вічно боряться з економічними труднощами.

Келлер пише, що більшість справ з приватного життя керівництва залишилися й досі строго засекреченими і забороненими. Навіть центральному журналові „Огоньок" не дозволили надрукувати розповіді В. Коротича і він з цими справами мусів вдатися на провінцію. Більш того, Коротич сам признався, що звертався з з проханням до генсека М. Ґорбачова й інших членів керівництва, навіть до керівника КҐБ Владіміра Крючкова, щоб вони погодилися дати інтерв'ю для журналу „Огоньок", але його прохання відхилили, тобто заборонили виходити з такими матеріялами на сторінки центральної преси, хоч він (Коротич) з таким станом не погоджується і вважає, що такі інтерв'ю були б корисні для компартії і спільноти.

Ще одну справу відкрив В. Коротич молодим комуністам. Він підтвердив поголоски про відсунення від влади Єгора Лігачова. Він заявив: „раніше у Політбюро була така функція друго секретаря, а тепер такого посту немає". Тепер Лігачов завідує сільським господарством, а про його здібність нарід, мовляв, довідається пізніше, в хаті при столі — є у нього на столі харчові продукти у задовільній кількості, чи нема.

Появилася „Історія України" Н. Полонської-Василенко німецькою мовою

Мюнхен, Західня Німеччина. — Тут, 1988 року, виданням Українського Вільного Університету в перекладі на німецьку мову опубліковано 937-сторінкову „Історію України", проф. д-р Наталії Полонської-Василенко. Перекладачем цієї, в твердій обкладинці, книги є Роман Шупер.

Праця ця, що передає історію України від найдавніших часів до 1923 року, як підкреслює це від Видавництва УВУ головний секретар мґр Володимир Леник, — „це наслідок довгої і дбайливої праці перекладача і редакторів з метою вручити німецькомовному читачеві дотепер найповніший твір з цієї ділянки, що являє собою, чи не вперше, об'єктивну версію української історії німецькою мовою".

Книгу можна замовляти, звернувшись на адресу: Ukrainian Free University, 8 Munich 80, Pienzenauerstr 15, West Germany.

ЗБОРИ В ГАНТЕРІ

Гантер, Н.Й. — Парафія церкви св. Івана Хрестителя влаштовує тут, так як і попередніми роками, в днях 7, 8 і 9-го липня фестиваль з різними несподіванками, на який запрошує усіх любителів Гантеру зі ЗСА і Канади відбути рівночасно вакації серед чудових гантерських „Карпат". Річні загальні збори парафіян відбудуться в неділю, 26-го лютого ц.р.

ЛИТОВСЬКИМ КАТОЛИКАМ ПОВЕРНУЛИ СОБОР

Вільнюс, Литва. — В неділю, 5-го лютого ц.р., в столиці Литви відбулася урочиста церемонія посвячення католицького катедрального собору з XVII століття, який був відібраний комуністами від віруючих 40 років тому, а тепер повернений їм.

На вулиці велика юрба тих, які не попали всередину собору, розмахувала червоно-жовто-зеленими прапорцями (це кольори національного прапора довоєнної незалежної Литви). Урочисте Богослуження з храму передавалося через голосники, щоб його могли чути зібрані на площі.

„Коли 40 років тому собор закрили, це був тяжкий удар для всього народу, — сказав у своїй проповіді єпископ Юліянас Степанавічюс. — Ніби чорна хмара насунула на всю Литву. Неможливо знайти слова, щоб описати страждання всіх віруючих Литви протягом цих 40 років. Страждав увесь народ, а не лише Церква. Тепер ми з вами присутні при відродженні нації", — проголосив він.

Катедральний собор, нагадує кореспондент агентства Ройтерс, був відібраний від Церкви у 1949 році, у розпал антирелігійної і антиклерикальної кампанії, яка проводилася з наказу Москви у всіх трьох прибалтійських республіках, захоплених совєтами дев'ять років перед тим. Рік собор стояв пустим, потім у ньому влаштували склад, а відтак, у 1956 році, будинок був відданий для картинної галерії. Парох собору був заарештований і загинув в ув'язненні. Всі без вийнятку церкви у Литві були оголошені державною власністю і багато з них закриті. Серед священиків були проведені масові арешти, вірних-католиків переслідували.

В жовтні минулого року, у зв'язку з деяким поліпшенням відносин з Церквою, литовський уряд прийняв рішення повернути собор віруючим. Єпископ Ю. Степановічюс, який у 1961 році був заарештований і перебував у внутрішньому засланні в одному з литовських сіл, отримав у грудні пропозицію прийняти собор.

Кореспондент агентства Ройтерс відзначає, що велику ролю у поверненні собору відіграв литовський масовий рух „Саюдіс", аналогічний Народним фронтам Естонії і Латвії, що виступають за надання республіці більшої незалежности від Москви і за відродження національної самосвідомости.

В Литві оголошено, що незабаром віруючим буде повернений ще один католицький собор, де в свій час був розміщений музей атеїзму.

Вірменські діти лікуватимуться в Америці

Ню Йорк. — Біля 40 вірменських дітей, що постраждали від землетрусу, пройдуть лікування в американських шпиталях. Дітей у супроводі одного з батьків перевезено з Москви до Франкфурту в Західній Німеччині й розміщено в американському військовому шпиталі у Вісбадені. Звідти їх перевезли до ЗСА. В літку їх також супроводжували американські військові лікарі, чотири медичні працівники і один совєтський лікар.

Представник Державного департаменту ЗСА Чарлз Редман повідомив на пресовій конференції, що таку допомогу запропонувала некомерційна американська організація Проєкт „Надія".

З часів Другої світової війни, коли Америка надавала медичну допомогу совєтським пораненим, це перша допомогова акція зорганізована спільно урядами СССР, ЗСА і Західньої Німеччини, а також Проєктом „Надія".

У СВІТІ

ІРАН ЗВІЛЬНИТЬ ТИСЯЧІ в'язнів, між ними багато політичних, на підставі проголошеної амнестії з приводу 10-ої річниці ісламської революції. Амнестія і звільнення в'язнів має, на думку політичних аналітиків, це також іншу ціль, а саме, злагіднити критику в світі до іранського режиму, який, якщо йдеться про винищування власних громадян, підтримування міжнародного терору і розправу над їхніми політичними противниками, вважається найбільш жорстоким під теперішню пору. Ідею проголошення амнестії одобрив сам аятолла Хомейні.

ЯПОНІЯ ЗВІЛЬНИТЬ ПОНАД 30,000 в'язнів і великій частині зменшить судові вироки в день похоронів імператора Гірогіта. В'язні будуть випущені на волю групами до кінця цього місця. Амнестії не підлягають тільки вбивці, засуджені за зраду батьківщини, особи покарані кілька разів за цей самий злочин і умово хворі, які перебувають у в'язничних прсихіятричних заведеннях.

БОЛЬОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В Італії надав почесний докторат відомому совєтському вченому фізикові-академікові Андреєві Сахарову. Нагороджений, виступаючи під час церемонії, заявив через перекладача, що в СССР звільнені майже усі політичні в'язні, але на їх місце появилися інші, наприклад, члени вірменських громадських комітетів „Карабах", азербайджанці, деякі балтийці та інші. Він позитивно висловився про політику гласности і перебудови, що її намагається ввести в життя теперішній генеральний секретар і голова Президії Верховної Ради СССР Міхаїл Горбачов. А. Сахаров підкреслив, що серед арештованих вірменів і азербайджнців, є багато вчених, журналістів, письменників, викладачів та інших. Сахарова і його дружину Єлену Боннер прийняв на окремій авдієнції Папа Іван Павло II. Після короткої зупинки в Італії Сахарови знову відвідають ЗСА, де живуть їхні діти.

СОВЄТСЬКА ГАЗЕТА „Комсомольськая Правда" повідомила у числі з 8-го лютого ц.р., що головнокомандуючий совєтськими військовими збройними силами в Афганістані ген. Боріс Ґромов буде останнім військовим, який покине афганську територію о год. 10-ій рано 15-го лютого, коли кінчається реченець виведення війська, згідно з договором підписаним у Женеві. Він, з малим відділім охорони, перейде пішком міст „дружби" на совєтську сторону. Треба сподіватися, кажуть кореспонденти, що з цього приводу відбудеться коротка церемонія, яку зафіксує совєтська телевізійна група, яка вже прибула на місце ген. Ґромова. Вміжчасі в самому Кабулі комуністи роздали зброю своїм активістам і обложили місто військовими відділами випосаженими модерною совєтською зброєю, включно до ракет із засягом 10 кілометрів. Найближчі дні покажуть чи дійсно режим Наджибулли має якусь реальну силу, чи впаде під першою атакою повстанських відділів, які практично, вже замкнули кільце довкола столиці.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖ. БУШ ВИСТУПИВ У КОНҐРЕСІ

Президент Дж. Буш перед Конгресом.

Вашінгтон. — Президент Джордж Буш, виступаючи перший раз на спільній сесії Конгресу, запропонував до затвердження державний бюджет на фіскальний 1989-90 рік в сумі 1,16 трільйона долярів, який передбачає збільшення видатків на соціяльні програми, які включають медікер, допомогу для бездомних, шкільництва, осіб на велфері, медичні і лябораторійні досліди, зокрема для знайдення ліку проти хвороби АІДС, відчищення забрудненого довкіля і берегів океанів та нуклеарних станцій, забезпечення пенсійної програми тощо.

„Ми перебрали, завдяки моєму попередникові президентові Роналдові Реґенові і Конгресові, добре упорядковану економіку, мир у цілому світі, злагіднені реґіональні конфлікти, наладнані відносини між Совєтським Союзом і З'єднаними Стейтами Америки, а тепер нам слід працювати в поті чола, щоб не тільки затримати цей стан, але його поліпшити в багатьох ділянках", — заявив Президент під бурхливі оплески членів Уряду, хоч не всі керівники ще затверджені Конгресом, запрошених гостей, родини і членів обидвох палат Конгресу.

Промову президента Дж. Буша присутні конгресмени і сенатори переривали майже за кожним уступом, за кожною чітко з'ясованою справою.

У зовнішньополітичних справах Дж. Буш виступає за сильну і кращу під кожним оглядом Америку, за співпрацю з усіма державами світу, за затіснення зв'язків з европейськими й іншими альянтами, за мир з позиції сили, за одобренням совєтського експерименту і політики гласности й перебудови, але з обережним підходом до цих справ, за зменшенням всякої нуклеарної зброї, вирішення усіх проблем міжнародного характеру шляхом переговорів і за плебісцит для Пуерто Ріко, населення якого має право висловитися, як і в якій системі воно хоче жити.

У внутрішніх справах: він покищо виступає проти підвишки федеральних податків, замороження на один рік витрат на оборону, але оборонні спроможності ЗСА все мусять стояти на першому місці, бо зі слабим ніхто не буде рахуватися; поширенням соціяльних програм, виховання і шкільництва; боротьбу проти торгівців наркотиками і виховну програму про шкідливість наркотиків на усіх рівнях; допомогу фармерам, поліпшення екологічних проблем, вільну торгівлю з Канадою і по можливості з іншими заприязненими країнами; проти продукції хемічної зброї та інші програми.

Президент сильно наголошував потребу двопартійної співпраці, зокрема на форумі обидвох палат Конгресу, і нагадував присутнім про свої обіцянки виборцям під час президентської кампанії.

Після майже одногодинної промови Президента, виступили два речники Демократичної партії, а саме: спікер Палати Репрезентантів Джім Райт і сен. Лойд Бентсен, які в основному не критикували самого виступу Дж. Буша, а радше намагалися усунути ті контроверсії, які стояли на перешкоді у співпраці між Урядом Р. Реґена і демократичною більшістю в Конгресі.

В АМЕРИЦІ

ВЖЕ ЦИМИ ДНЯМИ розпочато перші кроки змагань на посаду губернатора стейту Ню Джерзі, бо теперішній губернатор Томас Кейн кінчає другу каденцію, а більше кандидувати законом не дозволено. До цих пір зі сторони республіканців свою готовість зголосило троє осіб: Джералд Кардінале стейтовий сенатор, Кері Едвардс, колишній асистент головного прокурора стейту, та Чак Гардвик — спікер стейтової асамблеі. Кожний з них подає свою специфічну причину чому саме стає кандидатом: К. Едвардс уважає себе найбільше компетентним намісником Т. Кейна, Дж. Кардінале хоче покінчити з бюрократією, тільки Ч. Гардвик ще не проголосив своєї політики.

БІЛИЙ ДІМ ПОВІДОМИВ засоби масової інформації, що президент Джордж Буш вирішив не стримувати продажу філії фірми Монсанто, що її спеціяльністю є виріб півпровідників. Покупцем є одна з найбільших хемічних фірм Західньої Німеччини. Президент поцікавився тим, тому, що згідно з минулорічним торговельним законом, він має право заборонити продаж фірми коли це загрожує крайовій безпеці. Департамент оборони та торгівлі зажадали перевірки цього продажу, базуючись на тім, що такий продаж буде для Америки втратою важливої технології.

ЗНОВО ВІДЛОЖЕНО на неозначений час відкриття нуклеарної станції, що розташована на березі ріки Саванни, бо згідно із речниками Департаменту енергетики найдено ще дві додаткові щілини в охолоджувальній системі одного з реакторів. Департамент енергетики намагається всіма силами урухомити цю нуклеарну станцію ще цього року, бо з її замкненням припинилася продукція трітіюм — газу потрібного для виробу нуклеарної зброї.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на пів року — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зайва підвишка високих платень

Невідомо властиво, у чиїй голові зродилася ідея, щоби членам Конґресу підвищити їхні платні на 51 відсоток. Вони тепер отримують 89,500 дол. річної платні, — після цієї підвишки діставали б по 135,000 дол. Окрема комісія офіційно запропонувала таку підвишку. Запитаний про це президент Буш не міг одверто сказати „ні", бо від демократичного Конґресу залежить його законодатні пропозиції, але висловив „застереження": що у випадку схвалення такої підвишки члени Конґресу мусіли б відмовитися від „побічних заробітків", які приблизно рівняються такій підвишці. Вони беруть по тисячі долярів і більше за промови на зібраннях окремих груп, яким залежить на прихильному їм законодавстві, прагнуть мати рекляму та підтримку від даного конґресмена чи сенатора. Вони придумують всякі потрібні і непотрібні „службові місії" закордон, оплачувані з державної казни, вони дають високоплатні інтерв'ю і виголошують за великі гроші нікому непотрібні доповіді. Президент Буш ще й тому зразу не спротивився різко такому проєктові, бо сам голова демократичної більшости в Палаті Репрезентантів, Джім Райт, був дуже „за" і хотів перевести таку постанову без голосування, а „внутрішнім порядком".

Але у пресі і серед народу знявся крик. Переведені опити виявили, що 82 відсотки суспільства є проти такої підвишки. Багато конґресменів і сенаторів злякалися, що схвалення ними такої підвишки відштовхне їхніх виборців і вони зажадали від Джіма Райта голосування на пленумі. Воно відбулося у вівторок, 7-го лютого ц. р., і величезною більшістю той проєкт підвишки відкинено.

Це була нісенітна ідея давати членам Конґресу таку підвишку, коли, як стверджує „Юс Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 13-го лютого ц. р. — 99 відсотків американських громадян заробляють річно куди менше, як члени Конґресу. На 100 сенаторів є 54 мільйонери і нема ні одного конґресмена і сенатора, який не був би дуже заможною людиною. Шукаючи шлях, як зменшити державні видатки, щоб сяк-так зрівноважити державний бюджет, Конґресмен відкинув був плян будувати по містах схоронища на випадок війни — такі схоронища побудовано у Совєтському Союзі. Скреслено поважні суми з дотацій на шкільництво, зокрема на стипендії студіюючій молоді, скасовано дармові другі сніданки дітям у публічних народних школах, зменшено фонди на інспекцію волового та курячого м'яса. За урядування президента Реґена поведено боротьбу проти надто великих вимог робітничих спілок, яким — через побільшення винагороди робітників — збільшується кошти продукції, таким чином автоматично утруднюється експортованих товарів закордон. Підвищення платні членам Конґресу, які отримують річно 89,500 дол. дало б моральне право всім державним урядовцям та федеративним суддям домагатися підвишки. Коли б піти їм назустріч, то це страшенне обтяжило б державний бюджет, унеможливило б заходи поступово щороку зменшувати видатки аж до вирівняння балансу, який від років виявляє астрономічний дефіцит, є головною причиною інфляції та обниження вартости доляра. Тому зрозумілим та економічно і етично здоровою була реакція американського суспільства.

Під час минулорічної виборчої кампанії демократичний кандидат на президента, губернатор стейту Массачусетс Майкел Дукакіс раз-у-раз твердив, що республіканський кандидат Джордж Буш репрезентує багачів, а він, Дукакіс і його Демократична партія — це репрезентанти бідних. Аж ось тут саме демократичний голова більшости нижчої палати Конґресу, Джім Райт, вискочив із такою чудернацькою пропозицією підвишки: щоб багаті ставали ще багатшими, а про бідних не можна думати, бо нема для них у бюджеті грошей. Таку поведінку стосують диктатори типу колишнього президента Фердинанда Маркоса на Філіппінах, які збагачуються коштом бідних земляків. Але Америка є і повинна залишитися зразком демократії. У СССР були і є — совєтські буржуї. Прірва між багатирями і бідолахами в Америці повинна звужуватися, а не поширюватися. Добре сталося, що проєкт підвишки конґресовим багатирям пішов до коша.

Михайло Кучер

КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКА ЛАВРА ЗАГРОЖЕНА

У дзвін тривоги б'є українська совєтська преса і навіть московський „Огоньок". Тим разом реальна небезпека прийшла не від московської окупаційної влади. Преса із затурбуванням пише про проблему відбудови Успенського собору Києво-Печерської Лаври. Є всі підстави до тривоги, небезпека реальна.

Ось голос відомого московського геолога М. І. Крігера. Його оцінку становища передано „у розпорядження трудового колектика Києво-Печерського заповідника".

Ще 1986 року розглянено питання охорони пам'яток культури і архітектури на території Києво-Печерської Лаври при умові відбудови Успенського собору на цій території. Лавра перебуває на території розвитку лесових ґрунтів з ґрунтовими умовами першого типу щодо просідання. У безпосередньому сусідстві з Лаврою на схилах Дніпра помічено зсувні явища. У зв'язку з пошкодженням водогону підіймається рівень ґрунтових вод, що викликає повільну деформацію ґрунтів, себто повзучість ґрунтів довкола підмурівків. А це викличе порушення стійкости дзвіниці, як і теж перевантаження основи.

Піднесення рівня ґрунтових вод може викликати зруйнування Лаври. Негайно треба вжити заходів щодо водозахисту Лаври, звести до мінімуму водні комунікації, або вивести їх на поверхню і „замкнути в кожухи". Треба використати інженерно-геологічні досліди для оцінки сучасного стану ґрунтів. Без огляду на фахові попередження про небезпеку і заходи щодо водозахисту Лаври нічого конкретного в цій справі не зроблено. Преса ставить питання хто господар Лаври, хто відповідає за її діло? Чи може така пам'ятка загинути непомічена? Чи теперішні господарі Лаври некомпетентні в питаннях геології інженерної.

Крім окремих музеїв на території Лаври існує також заповідник. Але йдеться про інше. Життя показало, що Міністерство культури УССР виявило неспроможність охопити все коло нагальних проблем, що зосередились біля цієї святині (Лаври), яка була і є у свідомості України. Лавра важлива для цілого слов'янського світу. Киво-Печерська Лавра — справа підземного господарювання довгі роки перебуває в аварійному стані. І врешті преса ставить питання — хто врятує Лавру, хто зможе стати її справжнім господарем? Хто врешті стане господарем цілої Землі Української, бо й досі над Чорнобилем літають вартові гелікоптери, а на парканах московський напис „Запретная зона".

У Чернівцях десятитисячний мітинг вимагав скликання міжнародної комісії для виявлення того, хто викликав аварію і чому центральна совєтська преса про катастрофу мовчала два місяці. Тут преса знову пише про трагедію Чорнобиля. Чорнобиль, як рентген просвітив душі людей.

Недавно в Києві відбувся семінар на рівні АН УССР щодо проблем геології. Там багато говорено про Чорнобиль, але преса того не згадала. В природному середовищі Чорнобиля ще багато неясного. Перед вченими постали нові незвичайні явища. Чорнобиль має низку аспектів, які треба вивчити. Досі ніхто не знає, як поширюється цезій. Виявилось, що він сідає на поверхні землі, але коли метеумови змінюються, цезій з невідомих причин мандрує на інше місце. За ним „ганяються" вчені, щоб якнайхутчіш виявити нове місце. Треба працювати із широко відкритими очима, треба сказати людям цілу правду.

У Києві створено центр радіологічних студій, але він (центр) не має досить потрібного матеріялу. У Києві плянують низку конференцій. Медики мають вивчати стратегію дослідів, як далі працювати. Тут має місце і психологія та лікування радіометодом.

У Бразилії у жовтні м. р. був випадок зараження радіоактивним порошком. Американці негайно надіслали апаратуру для перевірки рівня зараження. Вітер почав розносити порошок і його треба було негайно зібрати. Сто ґрамів цезія — це вже велика небезпека, бо швидко утворюються нові сполучення. Небезпека побільшується і поширюється просто блискавично. Вже опромінено пилом 400 осіб.

Американці теж не без гріха. „Вестінгауз" постачає Бразилії старі ще з 60-х років проєкти АЕС.

Усе таки катастрофа Чорнобиля заставила людей замислитись. Після Чорнобиля проведено ревізії на всіх станціях світу, а в СССР зі всіх фахівців тільки академік Воробйов чесно відразу сказав після п'яти хвилин ознайомлення із становищем про реальне радіологічне становище. Він перший зажадав евакуацію населення Прип'яті. Він прилетів до Чорнобиля вдень катастрофи, але наступного дня Москва відкликала його, мовляв, непотрібно розповсюджує паніку.

Тут не можна сплутувати академіка Ворбойова із Воробйовим тодішнім заступником міністра охорони здоров'я СССР. Він у звітах свідомо поменшив до Москви дані про радіологічне становище.

Як наслідок чорнобильської катастрофи зменшилась кількість електроенерґії в Україні. У Києві зупинилось кілька підприємств. Тому в Рівенській та Запорізькій АЕС будуються додаткові бльоки.

В Україні дуже зменшились урожаї — ерозія ґрунтів від гербіцидів. Одна з ґльобальних причин проблеми України і чорноземної зони — окислення ґрунту, яке спричинює промисловість — теплові електростанції, що працюють на вугіллі.

Україна втрачає чорнозем, яким ми продовжуємо хвалитись на чужині. Брак робочої сили. Деякі об'єкти Сибіру, а тепер вже й європейської частини Союзу мають тільки 10 відс. робочої сили. Преса питає — скільки людей виїхали з Києва працювати в Сибіру, себто їх вислано. Виїхавши, вони втратили помешкання і „прописку". Їм навіть нікуди вертатися.

Канал Дніпро-Дунай Україні — непотрібний, але його все таки збудували. А тим часом Києво-Печерська Лавра дуже загрожена!

БІЛИЙ ДІМ ПОДАВ до відома, що президент Джордж Буш у вівторок, 7-го лютого, став дідусем 11-ий раз. Цим разом в родині його сина Ніла та його дружини Шарон народилася донечка вагою 7 фунтів і 2 унції, якій дано ім'я Ешлі Вокер Буш. Дитина прийшла на світ в Медичному центрі Денверу та є третьою дитиною в родині.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про доброзичливість і злобу

Наш останній фейлетон на тему двох американських дуже розголошених судових процесів і ролі журналістів у цьому розголошенні викликав дискусію і різницю поглядів. Ця різниця не так у мерітум цієї справи, але радше у підложжі, насунула нам деякі думки, з якими хочемо поділитися із читачами.

Наші дискутанти порушили проблему, чи можна вважати, що американські журналісти так точно і вичерпно звітували та описували трагічну історію закатування дівчинки Лізи лише ради сенсації, чи аби за тим не ховалися також інші мотиви. І як один із таких мотивів підкреслили вони доброзичливість американської вдачі, яка завжди старається направляти лихо — в тому випадку — вказати на трагедію дитини, що її прибраний батько побиває на смерть і цим звернути увагу цілої спільноти, що такі випадки трапляються сьогодні і їм треба конче запобігти. Нам давали також інші приклади саме таких добрих задумів, які ховаються часто за сенсаційність чи інші, здавалося б, зовсім протилежні потягнення.

І ось, застановляючись, ми справді дійшли до переконання, що наші дискутанти були праві. Огляньмося довкола — скільки щоденних прикладів американської доброзичливости ми маємо, а скільки ми пережили таки на власній шкірі, коли вона проявляється у дуже людських і дуже особистих навіть випадках. Пересічний американець не встряває у особисте життя знайомого чи сусіда, але коли треба допомогти — він завжди допоможе, без ніяких „задніх" задумів, без здогадування, а передусім без злоби. Він також рідко бажає іншим злого, а ще рідше це бажання злого не носить у серці довгими роками. Тут саме різниця із українською вдачею, яка чомусь із-за обставин українського буття довго вміє злубу плекати.

Ах, як часто маємо приклади цієї непотрібної злоби і яка вона, часом, просто незрозуміла у своїх наслідках. Ось саме вчора, шукаючи, як звичайно, однієї важливої статті серед моря паперів, копій і витинків з преси — попав у руку анонімний лист, що ми його отримали перед кількома роками та з невідомих причин не викинули відразу до коша. Читаємо його тепер і знову дивуємося як і колись: хто і навіщо його писав? Чому у ньому погрози, обмова і стільки гіркої злоби? Напевно не тому, щоб зробити приємність, а навпаки! А такі анонімні листи доволі часті в українців. Ось перед кількома днями розповідали, як одна із довре відомих у нашій спільноті громадянок таки публічно заявила, що вона „пімститься на внуках" людини, якої з якихось причин не любить.

Це нагадує творчість Леся Мартовича, де він, у оповіданні „Стрибожий дарунок" описує, як Перун посилає Стрибога в село, щоб цей допоміг людям у їхній недолі, але вони нічого для себе не хочуть, тільки, щоб їхнім сусідам Стрибог — післав найгірше лихо.

Багато злоби можна почути в нас і в найкращому товаристві, коли говориться про відсутніх, а ввічі — лише солодка усмішка і компліменти.

Розуміється, ми не хочемо узагальнювати цього поганого явища, — бо не скрізь і не в усіх воно виявляється. Адже в кожному середовищі і в кожному народі є люди з добрими і поганими ціхами. Але нам здається, що наші читачі напевно знайдуть у своєму близькому оточенні принаймене декілька прикладів злоби у своїх земляків, а рівночасно доброзичливости в знайомих, чи таки незнайомих з американської спільноти.

Пригадаймо собі також так характеристичні вислови. Коли американець бачить, що його знайомому щось не повелося, на це він каже спокійно: „Don't worry", — а українець в такому самому випадку стверджує: „Добре йому так!"

Чи це не дає нам дещо до думання?

О-КА

Анна Білик

„НАША ДРУЖБА НЕПОБОРНА"

Так назвала свою статтю Віра Гливка у 12-му числі журналу „Дружба вперед" за 1988 рік. Журнал цей появляється щомісячно у Пряшеві для української людности Чехо-Словаччини. Автор статті пише про участь жіночої фолкльорної групи села Убля на Пряшівщині у Фестивалі фолкльору в селі Зарічево Перечинського району, Закарпатської области.

Відвідини самодіяльного колективу українського села на Словаччині Закарпаття мав би бути звичайним явищем, тим більше, що до 1945 року між Пряшівщиною і Закарпаттям не було суворого державного кордону. Справа в тому, що село Убля розташоване на самому чехословацько-совєтському кордоні. До 1945 року село Убля утримувало тісні економічні та родинні зв'язки з селами Великий та Малий Березний, які лише кілька кілометрів були віддалені одне від одного.

Рік 1945 був трагічним для багатьох мешканців цих сіл, родини були розлучені й опинились раптом у двох різних державах, а закарпатці стали свати своїх сусідів чехами. Довгі роки в наслідок сталінських порядків на Закарпатті та Пряшівщині не мали змоги ані листового контакту, в якому сталінські службовці вбачали загрозу існування СССР. Дорогу, яка провадила з Улі до Малого Березного було перерито, а впродовж кордону заведено колючий дріт, який стоїть досьогодні між цими селами-сусідами. На суворому кордоні нічого дотепер не змінилось, але змінилось дещо в житті людности Закарпаття і Пряшівщини. Хоч рідко, але стали можливими відвідини самодіяльних колективів та навіть приватних осіб, правда, віддаль між селами, яка замість сімох кілометрів збільшилась на майже сто, залишилась далі великою. Справа в тому, що коли хтось з Ублі хоче їхати на відвідини Малого Березного, або хтось з Малого Березного хоче відвідати рідних в Улі, то вони й досьогодні не можуть користатись споконвічною дорогою, що з'єднувала й з'єднує донині ці села-сусіди. Колючий дріт тут і далі на перешкоді. Щоб добратись з одного села до іншого, то потрібно їхати через Ужгород, що означає, що замість 15-ох хвилин (з врахуванням контролю) потрібно цілий день. Так було й з жіночою фолкльорною групою села Убля, яка витратила на подорож два дні замість одної години, бо село Зарічово віддалено від села Убля якихось 15-20 кілометрів.

Коли взяти до порівняння подібні сусідські села між Голляндією та Західньою Німеччиною, або Голляндією і Бельґією, чи Бельґією і Францією, то тут навіть не завважиш, де кордон починається, а де кінчиться — його нема, а люди таких сіл можуть себе відвідувати коли хочуть і скільки разів хочуть, а між країнами Канадою та Америкою вистачить показати права водія, коли їдеш через кордон.

Для Віри Гливки подорож за „далекий" кордон була надзвичайною, оскільки її цікавило, як виглядають люди, села по той бік кордону, за який вона не могла і не може вільно і коли хоче поїхати, а люди ж там такі самі і навіть розмовляють цією самою мовою, що й люди в Ублі. Навіть коротке перебування на Закарпатті ублянських співачок привів Віру Гливку, до висновку, що дружба між ними „непоборна". На жаль, ця „непоборна" дружба може демонструватися лише раз два-рази в році і то об'їздною дорогою. Може перебудова сприяє відбудуванню старої дороги між селами-сусідами, а колючий дріт на кордоні замінять квітами, що було б доказом дружби й гуманости.

Павло Глазовий

ХТО КОГО УЧИТЬ

Слюсаря учить майстер,
Що різав весь вік метал.
Пілота навчає льотчик,
Який все життя літав.
Матросів навчає боцман,
Що бачив усі моря.
Поета повчає кожен,
Хто вивчити встиг букваря.

(Вірш з України)

Зенон Городиський

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ІВАНА ФРАНКА У ЛЬВОВІ

V.

Безперечно, що большевики, змінюючи назву Львівського університету, з „Яна Казімєжа" на Державний Університет ім. Івана Франка, хотіли придбати і пропагандивний капітал. Проте в праці першого ректора університету проф. Михайла Марченка відчувалося неприховану турботу так відносно самої професури, як і складу студентів, зокрема української національности. Подавляючу більшість студентів вищих курсів і першого року становили все таки поляки і жиди, які, використовуючи „совєтську демократію" і „інтернаціоналізм", послуговувалися польською мовою, або „російсько-польсько-українським суржиком", що створювало відповідний клімат. Тому то появу кожного молодого українця і українки та ще з відповідним „соціяльним походженням" (т. є. сини і дочки селян, робітників і трудової інтеліґенції) університетські чинники сприймали дуже прихильно.

Труднощі для всіх студентів і кожного зокрема виникали на різних етапах оформлення, їх остаточного прийняття і статусу. Тому, що оплату навчання, гуртожитку і харчування покривала держава, то університетські чинники, і то не тільки адміністративні, але і комсомольська організація і студентська профспілка, слідкували за тим, хто вступає в університет і яке має політичне обличчя і соціяльне походження. Це були новості, які в якійсь мірі нагадували польські часи з їх „нумерус клявзус". Комсомол тоді був щойно в зародку і його очолював молодий і досить енерґійний українець, мабуть з Києва, Артюх. Його завданням було вербувати, зокрема молодих українців, що закінчили гімназію (десятирічку) і поступили в університет, а це справляло для нього немалі труднощі. Передовсім він клав натиск на прийняття українців, адже це все таки єдиний університет в Галичині, в якій переважаюча кількість населення була української національности. Тим часом до комсомолу масово хотіли вступати збігці-жиди і поляки з рядів „демократичней млодзєжі", а також місцеві жиди, які „подавали свою приналежність, зв'язки чи симпатії з Комуністичною партією Західньої України" (КПЗУ). Ці останні попали під підозріння, бо як відомо, КПЗУ була „зійшла з генеральної лінії" ще до війни, а її членів обвинувачено „в ухилах".

Студенти чи кандидати збігці, зокрема жидівської національности, прибули до Львова самі, або з своїми родинами. Це були в більшості сини і дочки заможних купців чи підприємців, які, втративши все, втікали від нацистських німців. Ясно, що хоч непривичні до біди і невигод, які їх зустріли під совєтською окупацією, вони рятували життя своє і своїх близьких і пристосовувалися до нових обставин. При кожній нагоді і всіма можливими способами вони виявляли своє ідейне пов'язання з марксизмом та організованими комуністичними клітинами в Польщі, доказували це своїми голосними виступами на мітинґах, документами, соціяльним походженням і своєю льояльністю до „совєтської" влади та своїм захопленням... „русскою культурою і літературою". Вони зразу пробували говорити по-російськи, що виходило у них досить кумедно; записувались на курси російської мови і разом з поляками іґнорували українську мову, мову автохтонів. Це викликало не тільки чимале обурення українських студентів, але неприхований насміх прибулих совєтських чиновників, не говорячи вже про прибулих між ними українців. Місцеві поляки і жиди в свою чергу „включалися" в совєтське життя швидкими темпами також. Колишні власники підприємства чи крамниць ставали в них бухгалтерами, „завхозами", або „закупщиками", щоб так вдержатися на поверхні.

Ці „закупщики" товарів чи сировини для нововідкритих совєтських державних підприємств закуповували для своїх нових „босів" саме те, чого в той час вже не можна було дістати і в той спосіб, тоді на колишніх „кракеданах" розвивався чорний ринок, на якому покупцями були совєтські „бонзи", а „продавцями" чи „посередниками" були колишні власники підприємств. Жиди „завхози" чи „закупщики" в совєтських підприємствах, які, як вони казали, „...помагали „товаришам" знайти джерело товарів", знайшли для себе джерело прибутків. У тих „махінаціях" брали участь також купці-біженці зі заходу та їхні сини, студенти чи кандидати на студентів Державного Університету ім. Івана Франка. Багато з них мешкало в університетських гуртожитках, куди вони спровадились вже на самому початку і звідкіля їх важко було усунути, бо вони голосно оправдували свою утечу, як жертв нацистських переслідувань. До того ті студенти-біженці настирливо добивалися прийняття в комсомол, подаючи туди заяви, а склавши таку заяву, вони поводилися, як майже повноцінні члени і їхні вимоги щодо побутових привілеїв збільшилися. Студент в той час мав право на безплатний гуртожиток, безплатне навчання і прохарчування, а це в ті часи було не абияким „привілеєм" і допомогою. Усі ці події я мав змогу не тільки спостерігати, як студент кінцевого року правничого факультету, але як завідуючий гуртожитком у приміщенні колишньої Духовної Академії, я мав діло зі всіма тими побутово-студентськими справами.

Будинок Духовної Семінарії при вулиці Коперника мав всі потрібні умовини для приміщення кілька сотень студентів, просторі викладові залі, приміщення семінаро-наукової праці, прекрасну бібліотеку для студентів теології, а також поважну кількість книжок з історії України та історії культури і літератури. Частина бібліотеки і збірки церковного мистецтва були пошкоджені бомбами під час польсько-німецької війни, але при тому будинок Духовної Академії зберігся. Короткий час „рефектар" — харчівня Академії ще діяла, і нею завідували наші монахині, які, перебравшись в цивільний одяг, готовили страви для тих колишніх теологів, що жили в будинку, і деяких студентів, а передовсім для ректора о. д-ра Йосифа Сліпого і о. о. професорів. Як всі роки до війни, три рази на день старенький служащий ректора о. д-ра Йосифа Сліпого п. Чорний приносив йому їдження, а при тому, знаючи мене ще з-перед війни, він приносив і мені добре приготовані страви. Це було ще на початку совєтської окупації, коли то харчі для Духовної Академії привозили із господарства, власником якого була Духовна Академія. Постать п. Чорного була дуже цікава і відома ще з давніх часів для студентів Духовної Академії і малої Семінарії. Ще студентом нижчих кляс Академічної Державної Гімназії я жив в малій семінарії, в якій ректором був о. д-р Іван Бучко до часу свого висвячення на єпископа, а потім о. Перрідон. Напередодні зриву в Карпатській Україні я, студіюючи право, був деякий час — чи не півроку — студентом Духовної Академії звідсіля моє знайомство з тодішнім ректором о. д-ром Й. Сліпим і з обставинами життя в тій високоціненій високій школі — Духовній Академії.

Продовження буде.

БЕНКЕТ В ЧЕСТЬ Й. ТЕРЕЛІ У БОСТОНІ

Головний стіл бенкету-зустрічі з Й. Терелею у Бостоні (перший ряд зліва — сидять): В. Гетманський, мгр О. Щудлюк, Й. Тереля, о. О. Кенез; стоять: М. Возьний, д-р І. Дідюк. Й. Харина, В. Майкут, інж. С. Берегулька та Л. Дика.

У Бостоні, Масс., заходом української католицької парафії Христа Царя створено комітет зустрічі української громади Бостону й околиці з Йосипом Терелею. Бенкет підготовляв діловий комітет під проводом голови комітету д-ра Івана Дідюка.

Йосип Тереля перебував у Бостоні п'ять днів, і вже від першого дня приїзду, в середу, 23-го листопада, з ним провели інтерв'ю репортери багатьох навколишніх місцевих американських часописів.

Інтерв'ю з Йосипом Терелею в Бостоні мало великий успіх в американській пресі: перший раз в історії бостонської громади вся преса обширно писала про неволю України, нашої Церкви та про Й. Терелю, котрий 23 роки перебував в московських в'язницях і концтаборах, а католицький часопис „Пайльот" закликав американський народ не помагати комуністичній Росії, бо вона скоро розпадеться і Америка на тому потерпить.

У п'ятницю, 25-го листопада о. А. Кенез, місцевий парох, в асисті о. Ґеорґе Ґаллеро та о. Леонарда Тгеї, капеляна Шаддок госпіталь та інших відправили Акафист. Співав хор парафії Христа Царя в Бостоні під диригентурою Олеся Кузьми.

По Акафисті відбулася зустріч з Йосипом Терелею. Присутні гостилися кавою і солодким. Між присутніми можна було побачити багато чужинців, а також кількож радних міської управи Бостону.

В суботу, 26-го листопада, було висвітлення прозірок з України зі збірки Й. Терелі, на котрі присутні дивилися коло півтори години, які показували знищення в Україні владою московського окупанта хрестів, іконостасів, церков. Він пояснював кожну прозірку на екрані: про діяльність підпільної УКЦеркви, як люди святять паски в лісах, зруйновані большевиками монастирі й церкви, також світлини українських патріотів, письменників і поетів, як знищили комуністи, о. Михайла Гаврилова, який залишив православну московську церкву і перейшов до підпільної УКЦеркви.

В неділю, 27-го листопада після Богослужень відбувся обід-бенкет в парафіяльній залі в честь Й. Терелі. Майстер церемонії д-р Іван Дідюк, вітаючи гостей, попросив о. О. Кенеза провести молитву, після котрої слідував обід. При кінці обіду д-р І. Дідюк представив присутнім головний стіл та гостей на залі із сусідніх місцевостей, а також гостей, що приїхали з України на вакації до рідні в Бостоні.

При звуках гучних оплесків Й. Тереля, дякуючи, взяв слово і даючи докладний огляд подій в Україні, виголосив дуже цікаву доповідь, подав важні події з його особистого життя, причини, які спонукували його вступити на шлях завзятої боротьби за права людини на вияв своїх релігійних почувань, зокрема за права УКЦеркви на її свобідне й легальне існування, що його совєтська влада терором і підступом зліквідувала 42 роки тому. Українська Церква повинна бути тако , якою була за Володимира Великого і Ярослава Мудрого. В Україні нема антагонізму між українцями католиками і православними автокефальними. Дух до волі й свободи Церкви й народу живе в обох віровизнаневих вітках і об'єднує їх в одну національну родину. Бесідник сказав, що ми маємо в Україні тисячі ново висвячених священиків, монахів, монахинь, підпільні семінарії і мільйони вірних УКЦеркви.

Промову Терелі присутні нагородили гучними оплесками і вставанням з місць. Далі слідували привіти і побажання від голови Відділу УККА в Бостоні мгра Ореста Щудлюка, від голови Спілки Української Молоді в Бостоні Володимира Майкута та голови Окружної Ради УНСоюзу Володимира Гетманського. По привітаннях відбулася дискусія, в якій присутні ставили різні запити до Й. Терелі, на котрі він дуже докладно відповідав. На закінчення д-р І. Дідюк, голова Комітету, подякував сердешно Йосипові Терелі за приїзд до Бостону. Він сказав, що „сьогодні парафія Христа Царя в Бостоні закінчує святкування Тисячоліття Хрищення України", а також подякував членам комітету, паням церковного жіночого комітету, котрі доклали дуже багато праці, що ця зустріч вийшла якнайкраще, що і сталося.

Це велике небудене свято зустрічі з Йосипом Терелею закінчено молитвою й відспіванням національного гимну.

Д-р Іван Дідюк

Заклик...

(Закінчення зі стор. 1)

позбавлено будь-якої можливости самостійно вирішувати свої політичні та культурно-національні проблеми. Совєтська держава успадкувала від царської Росії, яку навіть Ленін називав „тюрмою народів", принципи придушування прав пригноблених народів, і протягом десятиріч реалізувала ідею так званого злиття націй. Насправді, ця ідея служила прикриттям брутальної, насильної русифікації. В останні десятиріччя, як ефективний засіб зміцнення імперської структури використовували штучне заселення корінними російськими родинами територій совєтських неросійських республік, і навпаки, у формі організованого набору робочої сили на т. зв. будівництва комунізму, як ось горезвісний БАМ (Байкалсько-Амурська Маґістраля) та інші. Компромітуючим прикладом може послужити публікація в незалежній литовській газеті „Відродження", номер один, за січень цього року.

Згідно з цією публікацією існує таємна державна постанова на підтримку кількости корінної нації в столицях республік на рівні не більше як сорок відсотків від загальної кількости населення міста, а в самих республіках — не більше як шістдесят відсотків. У самій Російській Федерації політика асиміляції національних меншостей довела до межі етнічного зникнення евенців, нанайців, чукчеїв, мордву, удмуртів, комі та багато інших народів. За роки проведення шовіністичної політики в мирні часи правлячий режим знищив десятки мільйонів нічим невинних громадян. Страх і сила стали єдиними панівними засобами збереження імперії. Великих жертв зазнали не лише пригноблені народи, а й сам російський народ, який у руках режиму є знаряддям гноблення, знаряддям асиміляції. Спроби з боку великодержавного керівництва СССР надалі зберігати для російської нації систему національної підкерованости приведуть лише до загострення національних відносин, до розпалювання ворожнечі й ненависти.

У зв'язку з цим, ми, представники національно-демократичних рухів народів, які живуть на території Совєтського Союзу, вважаємо, що настав час, коли обіцяне треба виконати. Право нації на самовизначення, що його проголошує правляча комуністична партія із самого початку свого існування, має бути реальністю. У нас виникає подив, що за деякими вийнятками представники демократичного руху Ро- Росії, російська інтеліґенція, в цілому досі не знайшла в собі можности чітко висловитися щодо національного питання, осудити диктатуру духового гноблення, яку провадить російсько-совєтський уряд, як злочин проти людства. Але прийшов час, система рухнула. Будувати нову споруду треба на нових підставах. Ми пропонуємо будувати її на підставах національного суверенітету і незалежности, а також на підставах демократичних ненасильницьких принципів. Ми закликаємо всіх справжніх російських патріотів — разом з тими, хто перебуває нині за межами Росії, -- які відчувають потребу повернутися до неї, активно, рішуче, самовіддано, розпочати будівництво своєї демократичної національної держави. У здійсненні цього прагнення ви можете завжди сподіватися на наше вельми добре ставлення.

У кінцевому документі Віденської конференції представників35-ох країн держав-учасниць наради з питань безпеки та співробітництва в Европі, а також ЗСА і Канади, мовиться що, виходячи з принципу права народу розпоряджатися з власною долею і згідно з відповідними статтями Кінцевого акту Гельсінкських угод, ці народи мають завжди право за умов повної свободи визначати, коли і як вони бажають, свій внутрішній і зовнішній політичний статус без зовнішнього втручання, а також визначати згідно зі своїми переконаннями свій політичний, економічний і соціяльний та культурний розвиток. Ми вважаємо, що нестерпним є те становище, коли підписані совєтським урядом міжнародні документи, насправді іґноровано. Тим часом ми розглядаємо ці документи, як запоруку справедливого вирішення національної проблеми. Ми висловлюємо сподівання, що російська інтеліґенція, демократичний рух Росії, всі російські патріоти підтримають визнану всією міжнародною громадськістю ідею національної незалежности.

Вільнюс, 29-го січня 1989 року.

Від імени Української Гельсінкської Спілки заклик підписали Олесь Шевченко, Микола Горбаль, Іван Макар та Богдан Грицай. Заклик підписали також представники Литви, Латвії, Естонії, Білорусії, Грузії, Вірменії і кримських татар.

В ЯПОНІЇ РОЗПОЧАЛАСЬ свого роду міжпартійна криза, яка може мати поганий вплив на фукціональність теперішнього уряду прем'єр-міністра Нобору Такешіти. З причин заанґажованости у перекупстві і підфальшованій вимїні державними бондами уступив зі свого посту керівник Соціялістично-демократичної партії Саборо Цукамото, який мав великий вплив на урядову партію і коаліційний уряд. У зв'язку з його усуненням вже почалися труднощі в середині уряду. Один міністер подався до димісії, а один вимагає позачергового скликання кабінету для обговорення цієї справи. У зв'язку з цим, що прем'єр Такешіта привіз із ЗСА відносно добрі вісті про збільшення торгівлі між ЗСА і Японією, ці заходи можуть врятувати його уряд від упадку.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Державного департаменту повідомили, що серед старшин армії Іраку є заворушення. Одначе поголосок про військовий переворот проти президента Саддама Гуссейна урядники Державного департаменту не могли підтвердити, хоч їхні інформації вказують на те, що проблема виникла серед офіцерів міста Самари. В кожному разі Ірак відкликав заплянованy військову параду, яка мала відбутися 6-го січня ц.р. і на яку були запрошені міністри оборони з багатьох країн світу.

У ПРИМІЩЕННІ МІНІСТЕРСТВА внутрішніх справ Польщі продовжуються формальні переговори між представниками комуністичного уряду і профспілки „Солідарність". Разом з дорадниками вони обмірковують перспективи виходу з сьогоднішньої трудної ситуації на відтинку економіки і застановляються, що можна зробити для її поправи. Крім цієї, у Варшаві відбулась окрема зустріч за круглим столом представників „Солідарности" з репрезентантами Римо-Католицької Церкви, яка повністяю підтримує „Солідарність", головно її заходи про леґалізацію діяльности профспілки.

КОРЕСПОНДЕНТ ГАЗЕТИ „Вашінґтон Пост" Чак Канконі повідомив, що у Вашінґтоні була пограбована совєтська громадянка Людміла Корявіна, чоловік якої ось уже п'ятий рік репрезентує у столиці З'єднаних Стейтів Америки совєтську газету „Ізвєстія". Корявіна, мала зі собою більшу суму грошей щоб у пристижевому підприємстві купити для себе мінковий плащ. У недалекій віддалі від розкішного склепу до неї підбіг молодий мужчина, повалив її на землю і вирвав в неї торбинку, у якій було приблизно 2,260 долярів. Леонід Корявін заявив журналістам, що поліція розшукує за злочинцем, але покищо не попала на його слід. Дружина хотіла купити плащ в ЗСА, бо тут, мовляв, більший вибір і краща якість.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ
нашої Дорогої і Незабутньої СИНОВОЇ

бл. п.

ЛЮБИ КЛИМ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в п'ятницю, 17-го лютого 1989 р. в церкві св. Юра в Ню Йорку, год. 9-та ранку;
в неділю, 19-го лютого 1989 р.
в церкві Чесного Хреста в Асторії, год. 8:30 ранку;
в церкві св. Михаїла в Гартфорді, год. 11-та ранку.

Про молитви за спокій душі Покійної просять
ІВАННА І ЯРОСЛАВ КЛИМИ

У глибокому смутку повідомляємо,
що дня 10-го листопада 1988 р. відійшов від нас у Вічність
на 83-му році життя
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п. інж.

МИРОН ОЖҐА

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 12-го листопада 1988 р. у церкві св. Володимира й Ольги в Чикаґо, Ілл., відтак на українському католицькому цвинтарі св. Миколая.

Прибиті важким горем:
дружина — БРОНИСЛАВА
дочка — ОРЕСТА
сини —
СВЯТОСЛАВ
арх. ЮРІЙ з дружиною МАРТОЮ
внуки — АДРІЯН І ТЕТЯНА

ПОДЯКА

Бажаємо скласти нашу найщирішу подяку Високопреподобним Духовним Отцям з парафії св. Володимира й Ольги, за відвідини Хворого в шпиталі та в хаті, за уділення Св. Тайн, та за похоронні відправи. Дякуємо Всесв. о. Маріянові Бутринському о. Андрієві Онуферкові й о. Маріянові Івахову.

Щиро дякуємо всім Приятелям і Знайомим за їхні вислови співчуття, молитви та пожертви на Святі Літургії й на інші цілі і квіти. Сердечно дякуємо п. В. Щебльовському за чутливі прощальні слова.

Наша щира подяка чоловічому хорові „Сурма" під диригентурою п. Романа Андрушка за їхній спів під час Панахиди. Ми глибоко вдячні тим, що несли домовину.

Дякуємо похоронному заведенню Музика, за взірцеве переведення похорону та всіх справ з ним зв'язаних.

Замість квітів, Родина просила складати пожертви на Український Культурний Осередок при парафії св. Володимира й Ольги.

У світлу пам'ять Покійного Мирона Ожґи, зложили пожертви такі особи чи родини.

На УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНИЙ ОСЕРЕДОК:

300.00 дол. — Родина Ожґів;
50.00 дол. — п-тво В. І І. Притоцькі, п-тво В. І І. Гайдуки, д-р і п. Ю. Кузичі, п-тво Р. і К. Бенко, п. С. Бенко;
40.00 дол. — п-тво С., К. і К. Бенко;
30.00 дол. — п-тво С. і Д. Пігути, п-тво А. і Т. Струци;
25.00 дол. — п. М. Голань, п-тво Р. і М. Смики, п-тво О. і В. Хринівські, п-тво Р. і М. Боднаруки;
20.00 дол. — п. І. Падяк, п-тво А. і І. Мельники, п-тво Я. і В. Самиці, п-тво І. і А. Скубяк, п. Л. Ліськевич, п. О. Оленич, п-тво Н. і Н. Кузичі, д-р і п. І. Лисейки, п-тво Р. Вислоцькі, п-тво Я. і М. Ганкевичі;
15.00 дол. — п. В. Лозинська Іваницька;
10.00 дол. — п. Н. Мицик, п. М. Плешкевич, п. І. Мицик, п. П. Грубий, п-тво С. і О. Горалевські, п. Д. Новак, п. О. Родомскі, п-тво Пік. Стахів, п-тво І. і А. Струци.

Разом $1,055.00

На СВЯТІ ЛІТУРГІЇ зложили:

20.00 дол. — п-тво Л. і Л. Климковичі, д-р М. Іванців;
15.00 дол. — п-тво С. і Д. Пігути;
10.00 дол. — п. М. Зарицкий, д-р і п. Т. Субота, п. Ю. Ґоєвич, п. В. Ґоєвич, п-тво М. і Я. Ольшанські, п. Д. Максимів, п. О. Ґоєвич, п-тво К. і Д. Бородайко, п. С. Ґавур;
5.00 дол. — п-тво М. і Г. Зарицкі, п-тво В. і М. Масек.

У Фініксі відзначили Січневі роковини

З ініціятиви Відділу УККА у Фініксі, Арізона, 22-го січня ц.р. українська громада відзначила святочною програмою IV Універсал УНР, яким проголосила самостійність Української Народної Республіки 22-го січня 1918 року та 70-ліття акту соборности всіх земель України в одну самостійну соборну Українську Народну Республіку 22-го січня 1919 року.

Перед святочною програмою був відправлений соборний Молебень в намірені українського народу, який відслужили наші отці: парох УКЦ Осип Чопіль і протопресвітер Іван Крестюк, настоятель УАПЦ.

Голова Відділу УККА у Фініксі Михайло Агащук відкрив свято коротким вступним словом. Він закликав присутніх вшанувати блаженну пам'ять творців державних актів і тих лицарів-воїнів, що життя своє віддали за самостійність і соборність Української Народної Республіки. Після цього М. Агащук передав дальше ведення програми Миколі Теслевичу, який попросив Тараса Масного відчитати проклямацію губернатора стейту Арізона пані Моффорд.

Потім Надя Тефт відчитала IV універсал англійською мовою, а Христя Бойко відчитала акт соборности всіх земель України в одну соборну Українську Народну Республіку. Святочну промову виголосив о. Осип Чопіль, парох УКЦеркви у Фініксі.

Деклямація „Лицарям і полководцеві Армії УНР Симонові Петлюрі" прочитав Андрій Омельченко. Після цього слідувала рецитація „Україні" Володимира Самійленка, яку виконала Марія Чопко. Наступною рецитацією був пролог з поеми „Мойсей" Івана Франка, який виконав М. Теслевич.

Успішним був виступ Галини Галій (з Рудницьких), яка на пяніні відіграла і відспівала три стрілецькі пісні: „Ой видно село", „Їхав стрілець на війноньку" і „Колись, дівчино, мила", за що публіка нагородила її бурхливими оплесками. Вона віддячилася ще двома піснями: „Піснею про отамана" і „Зажурились галичанки". На закінчення присутні відспівали національний гимн „Ще не вмерла Україна". У відзначенні Січневих роковин взяло участь 120 осіб — як на Фінікс, то це дуже похвально.

Микола Теслевич

Встановлено...

(Закінчення зі стор. 1)

процедуру треба вважати порушенням статуту СКВУ.

Представники УАКРади, Е. Стахів, Р. Данилюк і В. Процик, які беруть участь у переговорах у справі створення одної централі з представниками УККА і Конференції Безсторонніх Організацій, подали, що від останньої зустрічі ситуація в нічому не змінилася, бо речники УККА далі обстоюють свої вимоги; признання почесному президентові І. Білинскому права голосу, допустити дев'ять відділів УККА до Крайової Ради і створити пост двох екзекутивних віцепрезидентів, кожний на два роки, які УАК Рада рішучо відкинула. Д-р І. Флис подав, що отримав листа від Владики В. Лостена з датою 11-го січня 1989 року, у якому Владика закликає УАКР приспішити процес переговорів в ім'я патріотизму. Тому, що такі листи дістає досі тільки УАКРада, бо Екзекутива УАКРади не дістала ні одної копії подібних листів до УККА, рішено відповісти Владиці, що найвища пора вже звернутися у цій справі теж до УККА із закликом до поєдання. УАКРада дала вже багато доказів доброї волі і пішла на компроміси, тож не потрібно давати УАКР лекцію патріотизму. Вміжчасі такий лист вже вислано Владиці.

Скарбник Р. Данилюк подав, що вплати на УГ Фонд і на СКВУ через УАК Раду постійно напливають, а в останніх двох місяцях ці вплати знано збільшилися. Пригадує, що пора подати до преси звернення в справі Збірки Українського Громадського Фонду на 1989 рік в місяцях лютий-березень, як це робилося досі. Рішено подати таке зернення негайно до преси. Воно появилося вже у „Свободі" ч. 16 з 27-го січня ц.р. Незалежно від того, рішено розіслати це звернення до всіх членів і прихильників.

Рішено уділити даток для Пласту в сумі 250 дол. і далі підтримувати фінансово відділ чужих мов, зокрема української, при Нюйоркському стейтовому університеті.

Обговорено в загальному справу підготовки конвенції УАКРади і доручено д-ві Б. Шебунчакові покликати до життя в найближчому часі Організаційну і Програмову комісії для підготови конвенції.

Кореспонденційний секретар і пресовий референт Р. Барановський подав, що у звітовому часі від 29-го жовтня 1988 року вислав репортаж про наради Екзекутиви з 29-го жовтня 1988 року, яке появилося у „Свободі" ч. 222 з 22-го листопада 1988 року, в „Українських Вістях" ч. 45 з 27-го листопада 1988 року, в „Народнійы Волі" ч. 46 з 6-го грудня 1988 року та в „Нашому Голосі" ч. 12 за грудень 1988 року. Заклик у справі допомоги Вірменії у зв'язку із землетрусом („Свобода" ч. 240 з 17-го грудня 1988 року) і листи до Вірменської дієцезії в Ню Йорку і Вірменської Асамблеї Америки у Вашінґтоні із співчуттям з приводу трагедії та привітальні листи до Відділу УАКР у Вашінґтоні з нагоди Зборів і відновлення Відділу та до Василя Папіжа з нагоди його 75-ліття.

СВЯТО ЖІНОК-ГЕРОЇНЬ

Ню Йорк. - Заходами жінок ОЧСУ в неділю, 12-го лютого ц.р., о год. 12-ій в полудне відправиться Служба Божа з Панахидою тут в церкві св. Юра за українських жінок-героїнь. В год. 2-ій по полудні відбудуться святочні сходини в залі дому Визвольного Фронту, 132 Друга авеню. У програмі з рефератами виступлять М. Лозинська та мґр П. Андрієнко-Данчук, сольоспів Оксана Харук, деклямації — Маруся Решітник і Нуся Ґелетей. Також буде виставка з архіву Володимири Харук про фраґменти з життя наших героїнь.

Ділимося сумною вісткою,
що в середу, 8-го лютого 1989 р. після тяжкої недуги
відійшов у Вічність на 86-му році життя

бл. п.

Федот Андрійович Шевченко

нар. 18-го травня 1903 року в селі Л.-Будища, Полтавська область.

У невимовному смутку:
син — ОЛЕКСІЙ з дружиною ЛЮБОЮ
внуки — ОЛЯ І АНДРІЙ з дружиною АННОЮ
сваха — ПАЛАГІЯ ДЗЯБЕНКО
І Родина на рідній Полтавщині:
дружина — АНАСТАЗІЯ
сини —
ІВАН з дружиною НАТАЛКОЮ
ДМИТРО з дружиною НІНОЮ
внуки —
ВОЛОДИМИР
ВІКТОР
ГРИГОРІЙ з дружинами і дітьми
ближча і дальша Родина та друзі в Україні і Америці

ПАНАХИДА в неділю, 12-го лютого 1989 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Conroy, 21 E. 2nd Street, Бавнд Брук, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в понеділок, 13-го лютого 1989 року о год. 9:30 ранку в Церкві-Пам'ятнику, а пізніше на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Пам'яті д-ра М. Логази

З глибоким смутком і жалем прийняв я вістку про відхід у вічність мого колеги й довголітнього приятеля Михайла Логази. По довших хронічних недомаганнях серця відійшов від нас, його професійних колег, та від нашої громади лікар, визначний та передовий член нашого професійно-лікарського Т-ва УЛТПА та незвичайно цінний громадський діяч і журналіст. Наша знайомість почалась ще під час медичних студій на терені Медичної Громади, а пізніше в тридцятих роках у спільній праці в Українському Лікарському Товаристві у Львові.

Михайло Логаза, — це дитина нашого національно свідомого села, Підпечари, старого, мабуть, історичного села, що лежить ледве кільканадцять кілометрів від міста Станиславова, чи як тепер званого Івано-Франківським. Виростав він у більшій чисельно, традиційній, морально здоровій та національно свідомій родині в любові та пошані до своєї родини, до свого рідного села, а врешті до своєї рідної землі — до своєї Батьківщини. Оця земля, по якій доводилось Михайлові бігати босими ногами, липла до його ніг, втиралась у його шкіру та його душу й Михайло цієї землі не обтряс ані на міських хідниках, ані на шляху своїх діпівських мандрів, ані тут, у ЗСА, на довгих мандрівках свого життя на чужині. Селянська хата, хоч з невеликими вікнами, отворила йому широке вікно любови родини, громади та свого народу, а теж й отворила двері до дальшої освіти.

Батько Михайла буваючи дещо у світі чи то в часі своєї військової служби, чи в часі Першої світової війни, цінив освіту й по щасливому повороті з війни, постановив сина Михайла, післати до гімназії (середньої школи), до Станиславова. Це й сталося у 1918 році, у винятковому часі зриву українського народу в Галичині й створення незалежної держави в Західній Україні. Ця величава подія мала великий вплив на душу молодого Михайла, та розбудила запал до праці й освіти. Добрий професорський склад під проводом педагога д-ра Сабата створив гарне середовище, в якому молодий і здібний Михайло відразу вибився на відзначаючого ученика. Зачитуючись в українській літературі та беручи активну участь у пластовій гімназійній організації Михайло скріпив свою любов та патріотичні почування до свого народу на ціле своє життя.

А треба додати, що життя Михайла не було легке, бо він вже як середньошкільник почав заробляти на себе інструкторською, не раз трудною працею. Після закінчення гімназії матуральним іспитом з відзначенням у 1926 році, удалось йому дістатись на медицину у Львові навіть у часі злощасного „нумерус клявзус" на спольщеному університеті Яна Казімєжа, та одержати лікарський диплом у 1933 році. В часі медичних студій Михайло жив в Академічному Дому, оцій відомій кузні активного леґального та й революційного життя української студентської молоді. Там теж мали місце й студентські організації, а серед них й Медична Громада. На терені Медичної Громади нас обох заприязнила спільна праця в організації та культурно-освітній праці Медичної Громади та й у інформаційно пропагандивному секторі Українського Гігієнічного Товариства.

Після одержання лікарського диплому Михайло одружився з Марією Хамулою, донькою відомого фабриканта килимів у Глинянах, яка тоді провадила крамницю тих килимів у Львові. Цей факт очевидно дав змогу Михайлові не лише відбути обов'язкову шпитальну практику та одержати дозвіл на лікарську практику, але теж продовжити дещо практику для поширення лікарського досвіду, та врешті й отворити свій лікарський кабінет на львівському передмісті Клепарів. Тоді теж Михайло, як новий член Українського Лікарського Товариства зустрінув мене в товаристві та включився у працю так зв. секції суспільної праці УЛТ, де вже працював д-р О. Філяс та й я, і там ми ще більше затіснили нашу приязнь.

На жаль Друга світова війна та прихід большевиків до Львова перекреслили всі пляни Михайла у розбудові свого життя й фахової праці у рідному місті. У січні 1940 року разом з дружиною та своїм маленьким сином вийшли на еміґрацію та найперше затримались у Лодзі, а пізніше на початку 1945 року, по навороті большевиків і їхнього наступу на Европу, Михайло виеміґрував до Німеччини, де вдалось йому одержати працю в ділянці соціяльного забезпечення у Баварії, близько Мюнхену. Але на його й так складному еміґрантському шляху доля казала пережити ще й важкі життєві удари. У Лодзі він втратив свого єдиного сина, а пізніше у Німеччині свою дружину. Проте Михайло важко переборов свої трагічні хвилини та зумів затримати життєву рівновагу.

У грудні 1951 року Михайло діпівським шляхом дістався до Америки та відразу включився в організаційну працю існуючого вже тоді УЛТПА а в половині 1952 року обняв лікаську працю у державній установі для умово недорозвинених у Сиракюзах, Н.Й., де прожив до кінця свого життя. Проблему опіки над умово недорозвиненими Михайло трактував поважно й навіть після одержання лікарського лайсенсу, не включився у лікарську приватну практику, а своє професійне знання присвятив лікарській опіці недорозвинених та на тому полі поробив навіть деякі наукові спостереження, які друкувалися у „Лікарському Віснику" УЛТПА, чи якими ділився на наукових лікарських з'їздах. Своєю совісною працею Михайло здобув навіть провідне місце у великому стейтовому заведенні в Сиракюзах.

У 1953 році мав щастя знайти собі приятеля життя — другу дружину Марію Головко-Шафранську, з якою щасливо ділив своє життя до останнього дня. У пані Марії, яка є у Пласті провідною людиною та активною громадсько-суспільною діячкою, Михайло знайшов не лише сердечного друга але теж супутника у його власній громадській та культурно-освітній праці на терені Сиракюз і околиці.

Але тут хіба про Михайла Логазу не треба багато писати. Хтож його тут не знає чи хто про нього не чув? На терені свого професійного Т-ва — УЛТПА він був провідним членом та особливо організатором й душею відділу УЛТПА — Горішній Ню Йорк, дописував нерідко до „Лікарського Вісника", де й помістив теж кілька своїх наукових розвідок. На терені свого осідку та в околиці він розвів широку культурно-освітню та громадську працю, виступаючи при різних національних чи громадських оказіях з гарними, добре опрацьованими доповідями, брав теж участь і в радіомовленнях, а врешті Михайло мав теж перо та часто дописував до наших часописів а зокрема часто до „Свободи" на різні професійні, громадські, культурні чи й церковні справи.

По 83-ох роках працьовитого життя Михайло тепер в руках Божих... На українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку виросла ще одна могила Михайла Лози. Хто його знав той не міг його не цінити чи не шанувати й то саме за його знання, за його перо, за його громадську працю і його жертвенність та служіння своєму народові упродовж свого складного життя, бо „Таке то в нас життя". З таким титулом д-р Михайло Логаза залишив недавно гарно видану книжку-збірку своїх есеїв, яка не лише підсумовує його працю, але є теж доброю вчителькою для молодшого покоління чи майбутніх громадських, чи культурних діячів. І в цій книжці є теж немало праці дружини Михайла, пані Марії.

Світлої пам'яті д-р мед. Михайло Логаза мав багато обдарувань і про все тут важко згадати. Своєю чесною і відданою працею він діткнув багато сердець. Він служив для народу й за це лишиться навіки у його вдячній пам'яті.

Д-р Роман Осінчук

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ЕМІЛЬ ВОРҐУЛЬ, член УНС Відд. 200-го Т-ва „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й. помер 5-го грудня 1988 року на 67-му році життя. Нар. 1921 року в Ню Йорку, Н.Й. Членом УНС став 1940 року. Залишив у смутку дружину Елізабет, братів Антона, Івана і Юрія та сестру Мері Лаліберте. Похорон відбувся на цвинтарі Мейпл Ґров в Кю Ґарденс, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Пригода, секр.

ЛЕОН КОЗАК, член УНС Відділу 171-го ім. Лесі Українки в Джерзі Ситі, Н.Дж. помер 6-го грудня 1988 року на 71-му році життя. Нар. 1918 року в Бейоні, Н. Дж. Членом УНС став 1974 року. Залишив у смутку дружину Анну, дітей Михайла і Діяну, внука Роберта, брата Володимра і сестру Джосефіну. Похорон відбувся 10 грудня 1988 року на цвинтарі Св. Хреста в Норт Арлінгтоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

С. М. Расн, секр.

МАРІЯ КРУП'ЯНИК, член УНС Відд. 235-го ім. Св. Михаїла в Россфорді, Огайо померла 19-го вересня 1988 року на 86-му році життя. Нар. 22-го квітня 1902 року в Україні. Членом УНС стала 1933 року. Залишила у смутку — Стефанію Вестлер, Анджелю Меррімен, Івана Крупу і Долорес МекКоскі. Похорон відбувся 22-го вересня 1988 року на цвинтарі Кальварія в Толідо, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Мельник, секр.

ОЛЕКСАНДЕР ТАРАС ГА—РАСИМ, член УНС Відд. 45-го Т-ва „Любов" у Філядельфії, Па. помер 23-го листопада 1988 року на 74-му році життя. Нар. 28-го березня 1914 року у Філядельфії, Па. Членом УНС став 1935 року. Залишив у смутку дружину Джейн. Похорон відбувся 28-го листопада 1988 року на цвинтарі Воскресіння в Бенсейлем, Бакс Ко. Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ІВАШКІВ, член УНС Відд. 59-го Т-ва „Запорозька Січ" в Бриджпорті, Конн. померла 6-го грудня 1988 року на 64-му році життя. Нар. 1924 року в Польщі. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку мужа Миколу, дочку Ольгу Павел, двох внуків, брата Івана і сестру Анну. Похорон відбувся 9-го грудня 1988 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Стратфорді, Кт.

Вічна Їй Пам'ять!

Тарас Сливінський, секр.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу БОСТОН, Масс.

ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 4-го березня 1989 р. о год. 2-ій по пол. в залі Української Католицької Церкви
146 Forest Hill Street, Jamaica Plain, Mass.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів.

178, 224, 238, 307, 374

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нові Управи
8. Слово головного радного УНСоюзу ЄВГЕНА ІВАНЦІВА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь:
Євген Іванців, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:
Володимир Гетьманський, голова
Дмитро Ґалонзка, секретар • Дмитро Мельник, касир
д-р Іван Дідюк, голова Контрольної Комісії

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ **„Українського Тижневика"** ☐

„Веселки" ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Моя ЧОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.

Вступайте в члени УНС

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 17-го ЛЮТОГО 1989 р.

Ню Йорк, Н. Й. Річні збори 457 Відд. Т-ва „Культура", о год. 5:30 по пол. при 304 E. 5th St., apt. 2B. Якщо на означену годину не прибуде відповідна скількість членів, збори відбудуться півгодини пізніше. Проситься членів Відділу прибути на збори. Галя Кіляр, секр.